

2023/0081(COD)

20.9.2023

OPINION

van de Commissie interne markt en consumentenbescherming

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
(COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Rapporteur voor advies: Tom Vandenkendelaere

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 57 van het Reglement

PA_Legam

AMENDEMENTEN

De Commissie interne markt en consumentenbescherming verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie het onderstaande in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 25

Door de Commissie voorgestelde tekst

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de milieuduurzaamheid, innovatie, systeemintegratie en veerkracht.

Amendement

(25) Op grond van de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties die via openbare aanbestedingsprocedures overheidsopdrachten gunnen, zich bij de selectie van de economisch meest voordelige inschrijving, naast prijzen of kosten, reeds op aanvullende ***kwalitatieve*** criteria baseren. Zulke criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit van de inschrijving, met inbegrip van sociale, milieu- en innovatieve kenmerken. Bij de gunning van opdrachten voor ***strategische*** nettonultechnologie via openbare aanbestedingen moeten aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de bijdragen van de inschrijvingen op het gebied van duurzaamheid en veerkracht naar behoren beoordelen aan de hand van een reeks criteria met betrekking tot de milieuduurzaamheid, innovatie, systeemintegratie en veerkracht, ***met inbegrip van energiezekerheid en voorzieningszekerheid. Aanbestedende diensten en instanties moeten ervoor zorgen dat aanbieders die in andere lidstaten gevestigd zijn in de procedures gelijk worden behandeld als nationale aanbieders en zij moeten waarborgen dat er geen sprake is van discriminatie bij het vaststellen van de criteria.***

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 26

Door de Commissie voorgestelde tekst

(26) Sociale duurzaamheidscriteria kunnen al worden toegepast in het kader van de bestaande wetgeving, en die kunnen arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig de artikelen 30, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, 18, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en 36, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. Aanbestedende diensten **moeten bijdragen** tot sociale duurzaamheid door passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het Unierecht, het nationale recht, collectieve overeenkomsten of de internationale milieu-, sociale en arbeidsrechtelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2014/23/EU, bijlage X bij Richtlijn 2014/24/EU en bijlage XIV bij Richtlijn 2014/25/EU⁴³.

⁴³ Mededeling van de Commissie “Sociaal kopen – Gids voor de inachtneming van sociale overwegingen bij overheidsaanbestedingen” (tweede editie),

Amendement

(26) **Milieu-, sociale en arbeidsgerelateerde** duurzaamheidscriteria kunnen al worden toegepast in het kader van de bestaande wetgeving, en die kunnen **het opnemen van** arbeidsomstandigheden en collectief onderhandelen omvatten in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten overeenkomstig de artikelen 30, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, 18, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en 36, lid 2, van Richtlijn 2014/25/EU. **De toepassing van de duurzaamheids- en veerkrachtcriteria laat de verplichting van** aanbestedende diensten **onverlet om bij te dragen** tot sociale duurzaamheid door passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten voldoen aan de toepasselijke verplichtingen op het gebied van sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het Unierecht, het nationale recht, collectieve overeenkomsten of de internationale milieu-, sociale en arbeidsrechtelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2014/23/EU, bijlage X bij Richtlijn 2014/24/EU en bijlage XIV bij Richtlijn 2014/25/EU⁴³. **De bijdrage tot sociale duurzaamheid is belangrijk voor het bevorderen van fatsoenlijke arbeidsomstandigheden, programma’s voor leer-werktrajecten, gelijke beloning voor gelijk werk, degelijke gezondheid en veiligheid op het werk, en om te zorgen voor voldoende geschoolde arbeidskrachten, zowel op korte als op lange termijn.**

⁴³ Mededeling van de Commissie “Sociaal kopen – Gids voor de inachtneming van sociale overwegingen bij overheidsaanbestedingen” (tweede editie),

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 27

Door de Commissie voorgestelde tekst

(27) Onverminderd de wetgeving van de Unie die van toepassing is op een specifieke technologie, onder meer in het kader van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁴⁴ en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen⁴⁵ en afgedankte batterijen, en tenzij daarin anders is aangegeven, kunnen aanbestedende diensten en instanties bij de beoordeling van de milieuduurzaamheid van de op basis van deze verordening aangekochte oplossingen rekening houden met verschillende elementen die gevolgen hebben voor het klimaat en het milieu. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de oplossing; het gemak van reparatie en onderhoud; het gemak van upgraden en opknappen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; het verbruik van energie, water en andere hulpbronnen in een of meer stadia van de levenscyclus van het product; het gewicht en het volume van het product en de verpakking ervan; de inbouw van gebruikte componenten; de hoeveelheid, kenmerken en beschikbaarheid van de verbruiksgoederen die nodig zijn voor correct gebruik en onderhoud; de milieuoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het

Amendement

(27) Onverminderd de wetgeving van de Unie die van toepassing is op een specifieke technologie, onder meer in het kader van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁴⁴ en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen⁴⁵ en afgedankte batterijen, en tenzij daarin anders is aangegeven, kunnen aanbestedende diensten en instanties bij de beoordeling van de milieuduurzaamheid van de op basis van deze verordening aangekochte oplossingen rekening houden met verschillende elementen die gevolgen hebben voor het klimaat en het milieu. ***Nettonultechnologieën met een beperkt milieueffect die verder gaan dan de minimumvereisten in de toepasselijke nationale of Uniewetgeving, moeten worden beloofd.*** Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de oplossing; het gemak van reparatie en onderhoud; het gemak van upgraden en opknappen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; het verbruik van energie, water en andere hulpbronnen in een of meer stadia van de levenscyclus van het product; het gewicht en het volume van het product en de verpakking ervan; de inbouw van gebruikte componenten; de hoeveelheid, kenmerken en beschikbaarheid van de verbruiksgoederen die nodig zijn voor

vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd; de gebruiksvoorwaarden.

correct gebruik en onderhoud; de milieuvoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd; de gebruiksvoorwaarden. ***Wanneer in relevante productwetgeving en secundaire wetgeving groene criteria voor openbare aanbestedingen worden vastgesteld, moeten deze worden gebruikt als basis voor de toepassing van artikel 19, lid 2, punt a).***

⁴⁴ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, COM(2022) 142 final van 30.3.2022.

⁴⁴ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, COM(2022) 142 final van 30.3.2022.

⁴⁵ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final van 10.12.2020).

⁴⁵ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final van 10.12.2020).

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 28

Door de Commissie voorgestelde tekst

(28) Om in het kader van een openbare aanbestedingsprocedure rekening te houden met de noodzaak om de toeleveringsketens van nettonultechnologieën te diversifiëren en

Amendement

(28) Om in het kader van een openbare aanbestedingsprocedure rekening te houden met de noodzaak om de toeleveringsketens van nettonultechnologieën te diversifiëren en

voor de toelevering van die technologieën minder vaak afhankelijk te zijn van één enkele bron in de zin van artikel 19, lid 2, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, moet de toelevering ten minste als onvoldoende gediversifieerd worden beschouwd wanneer voor meer dan 65 % van de vraag voor een specifieke nettonultechnologie in de Unie wordt voorzien uit één enkele bron.

voor de toelevering van die technologieën minder vaak afhankelijk te zijn van één enkele bron in de zin van artikel 19, lid 2, **voor de vaststelling van regelingen ten gunste van huishoudens of consumenten waardoor de aankoop van eindproducten en belangrijke componenten van nettonultechnologieën wordt gestimuleerd**, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, moet de toelevering ten minste als onvoldoende gediversifieerd worden beschouwd wanneer voor meer dan 65 % van de vraag voor een specifieke nettonultechnologie **of de belangrijke componenten** in de Unie wordt voorzien uit één enkele bron.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 28 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(28 bis) De bijdrage van de inschrijving aan duurzaamheid en veerkracht wordt door de aanbestedende diensten of aanbestedende instanties geenszins gebruikt om nationale aanbieders te bevoordelen ten opzichte van aanbieders uit andere EU-lidstaten. De veerkrachtcriteria mogen niet leiden tot oneerlijke concurrentie of verstoring van de interne markt. Daarom moet de Europese Commissie nauwlettend toezien op de goede werking van de interne markt om een gelijk speelveld te garanderen. Indien aanbestedende diensten of aanbestedende instanties misbruik maken van deze criteria, moet de Commissie alle nodige stappen tegen de betrokken lidstaat overwegen om ervoor te zorgen dat deze criteria in de hele Unie gelijkkelijk van toepassing zijn.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 29

Door de Commissie voorgestelde tekst

(29) **Met het oog op het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, en onverminderd de internationale verbintenissen van de Unie, moet de toelevering als onvoldoende gediversifieerd worden beschouwd wanneer voor meer dan 65 % van de totale vraag voor een specifieke nettonultechnologie in de Unie wordt voorzien uit één enkele bron. Met het oog op een consistente toepassing moet de Commissie** vanaf de datum van toepassing van deze verordening **jaarlijks een lijst bekendmaken** met de herkomst van de onder deze categorie vallende eindproducten met nettonultechnologie, uitgesplitst naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende bronnen, op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn.

Amendement

(29) Met het oog op **een consistente toepassing** van de **veerkrachtcriteria** moet de **Commissie** een **uitvoeringshandeling vaststellen die een jaarlijkse lijst bevat** vanaf de datum van toepassing van deze verordening, met de herkomst van de onder deze categorie vallende eindproducten met nettonultechnologie, uitgesplitst naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende bronnen, op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 30

Door de Commissie voorgestelde tekst

(30) Bij Besluit 2014/115/EU van de Raad is met name de wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de Wereldhandelsorganisatie (hierna de “GPA-overeenkomst” genoemd)⁴⁶, goedgekeurd. De GPA-overeenkomst

Amendement

(30) Bij Besluit 2014/115/EU van de Raad is met name de wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de Wereldhandelsorganisatie (hierna de “GPA-overeenkomst” genoemd)⁴⁶, goedgekeurd. De GPA-overeenkomst

beoogt de invoering van een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen met betrekking tot overheidsopdrachten met het oog op de liberalisering en de expansie van de wereldhandel. Voor opdrachten die onder aanhangsel I van de Europese Unie van de GPA-overeenkomst vallen, alsmede onder andere toepasselijke internationale overeenkomsten waardoor de Unie gebonden is, met inbegrip van vrijhandelsovereenkomsten en artikel III:8, punt a), van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994 voor de aanschaffing door overheidsinstanties van producten die worden aangekocht niet met het oog op commerciële wederverkoop of het gebruik bij de productie van goederen voor commerciële verkoop, mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de voorschriften van artikel 19, lid 1, punt d), niet toepassen op de bij toeleveringsbronnen behorende ondernemers die de overeenkomsten hebben ondertekend.

beoogt de invoering van een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen met betrekking tot overheidsopdrachten met het oog op de liberalisering en de expansie van de wereldhandel. Voor opdrachten die onder aanhangsel I van de Europese Unie van de GPA-overeenkomst vallen, alsmede onder andere toepasselijke internationale overeenkomsten waardoor de Unie gebonden is, met inbegrip van vrijhandelsovereenkomsten en artikel III:8, punt a), van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994 voor de aanschaffing door overheidsinstanties van producten die worden aangekocht niet met het oog op commerciële wederverkoop of het gebruik bij de productie van goederen voor commerciële verkoop, mogen aanbestedende diensten en aanbestedende instanties de voorschriften van artikel 19, lid 2 bis, punt d), niet toepassen op de bij toeleveringsbronnen behorende ondernemers die de overeenkomsten hebben ondertekend. ***De Commissie moet in de uitvoeringshandeling met de criteria voor de beoordeling van de bijdrage wat betreft veerkracht bepalen of de vereisten van artikel 19, lid 2 bis, punt d), van toepassing moeten zijn op de bij bepaalde toeleveringsbronnen behorende ondernemers die een nettonulpartnerschapsovereenkomst hebben ondertekend.***

⁴⁶ Besluit 2014/115/EU van de Raad van 2 december 2013 betreffende de sluiting van het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (PB L 68 van 7.3.2014, blz. 1).

⁴⁶ Besluit 2014/115/EU van de Raad van 2 december 2013 betreffende de sluiting van het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (PB L 68 van 7.3.2014, blz. 1).

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 31

(31) De toepassing van de bepalingen inzake veerkracht bij openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 mag geen afbreuk doen aan de toepassing van artikel 25 van Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁷ en artikel 43 en artikel 85 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁸, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie van 2019⁴⁹. Evenzo moeten bepalingen inzake openbare aanbestedingen van toepassing blijven op werkzaamheden, leveringen en diensten die vallen onder artikel 19, met inbegrip van artikel 67, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU en alle uitvoeringsmaatregelen die voortvloeien uit het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten.

⁴⁷ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

⁴⁸ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

⁴⁹ Mededeling van de Commissie: Mededeling van de Commissie “Richtsnoeren voor de deelname van inschrijvers en goederen uit derde landen aan de aanbestedingsmarkt van de EU”,

(31) De toepassing van de bepalingen inzake veerkracht bij openbare aanbestedingen overeenkomstig artikel 19 **van deze verordening** mag geen afbreuk doen aan de toepassing van artikel 25 van Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁷ en artikel 43 en artikel 85 van Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁸, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie van 2019⁴⁹. Evenzo moeten bepalingen inzake openbare aanbestedingen van toepassing blijven op werkzaamheden, leveringen en diensten die vallen onder artikel 19, met inbegrip van artikel 67, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU en alle uitvoeringsmaatregelen die voortvloeien uit het voorstel voor een verordening betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten **en de verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen**.

⁴⁷ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

⁴⁸ Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

⁴⁹ Mededeling van de Commissie: Mededeling van de Commissie “Richtsnoeren voor de deelname van inschrijvers en goederen uit derde landen aan de aanbestedingsmarkt van de EU”,

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 32

Door de Commissie voorgestelde tekst

(32) De weging van criteria van openbare aanbestedingsprocedures voor de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor aanbestedende diensten en aanbestedende instanties om een hogere drempel vast te stellen voor de criteria met betrekking tot milieuduurzaamheid en innovatie, in overeenstemming met artikel 41, lid 3, en overweging 64 van Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁰, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU.

⁵⁰ Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 37

Door de Commissie voorgestelde tekst

(37) De Commissie moet de lidstaten

Amendement

(32) De weging van criteria van openbare aanbestedingsprocedures voor de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor aanbestedende diensten en aanbestedende instanties om een hogere drempel vast te stellen voor de criteria met betrekking tot milieuduurzaamheid en innovatie, in overeenstemming met artikel 41, lid 3, en overweging 64 van Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵⁰, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU. ***Aanbestedende diensten moeten op evenwichtige wijze rekening houden met zowel de duurzaamheids- als de veerkrachtcriteria, en mogen geen enkel criterium buiten beschouwing laten.***

⁵⁰ Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

Amendement

(37) De Commissie moet de lidstaten

ook bijstaan bij het ontwerpen van op huishoudens en consumenten gerichte regelingen om synergieën tot stand te brengen en beste praktijken uit te wisselen. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet ook een belangrijke rol spelen om ervoor te zorgen dat de bijdrage wat betreft duurzaamheid en weerbaarheid door lidstaten en overheidsinstanties in hun praktijken inzake openbare aanbestedingen en veilingen wordt geïntegreerd. Het **platform moet richtsnoeren verstrekken en beste praktijken vaststellen voor het definiëren en toepassen van de bijdrage**, met concrete en specifieke voorbeelden.

ook bijstaan bij het ontwerpen van op huishoudens en consumenten gerichte regelingen om synergieën tot stand te brengen en beste praktijken uit te wisselen. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet ook een belangrijke rol spelen om ervoor te zorgen dat de bijdrage wat betreft duurzaamheid en weerbaarheid door lidstaten en overheidsinstanties in hun praktijken inzake openbare aanbestedingen en veilingen wordt geïntegreerd. Het **is van belang dat zowel de aanbestedende diensten of de aanbestedende instanties als de leveranciers duidelijk begrip hebben van elke bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht. Om een consistente toepassing van de gunningscriteria te waarborgen, moet de Commissie daarom, in nauwe samenwerking met het platform voor nettonultechnologie in Europa, een uitvoeringshandeling vaststellen waarin de criteria voor beoordeling van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht duidelijk worden omschreven, met bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote ondernemingen, die een eerlijke kans moeten krijgen om deel te nemen aan de grote markt voor overheidsopdrachten, en voor een gelijk speelveld op de Europese interne markt. Samenhang met alle bestaande wetgeving is essentieel. Voorts moeten in deze uitvoeringshandeling de afwijkingen als bedoeld in artikel 19, lid 4, worden verduidelijkt, alsook de wijze waarop de aanbestedende diensten of aanbestedende instanties hieraan in de praktijk uitvoering moeten geven. Daarnaast moet de Commissie in nauwe samenwerking met het platform voor nettonultechnologie in Europa richtsnoeren verstrekken over de wijze waarop de duurzaamheids- en veerkrachtcriteria kunnen worden gekoppeld aan nieuwe wetgeving. Deze richtsnoeren kunnen bovendien concrete en specifieke voorbeelden en beste praktijken bevatten. Ter wille van de samenhang met alle toekomstige**

wetgeving, moet de Commissie deze richtsnoeren bijwerken wanneer het onderliggende kader verandert, en ten minste elke zes maanden.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 41

Door de Commissie voorgestelde tekst

(41) Wanneer particuliere investeringen alleen niet volstaan, kan voor de effectieve uitrol van nettonulproductieprojecten overheidssteun in de vorm van staatssteun nodig zijn. Dergelijke steun moet een stimulerend effect hebben en noodzakelijk, passend en evenredig zijn. De bestaande richtsnoeren inzake staatssteun, die onlangs grondig zijn herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de dubbele transitie, bieden ruime mogelijkheden om onder bepaalde voorwaarden investeringen te ondersteunen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De lidstaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergemakkelijken van de toegang tot financiering voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën **door marktfalen aan te pakken met gerichte inzet van staatssteun**. Het op 9 maart 2023 aangenomen tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun moet zorgen voor een gelijk speelveld binnen de interne markt, gericht op de sectoren waar een risico van verplaatsing naar een derde land is vastgesteld, dat ook evenredig is in termen van steunbedragen. Het zou de lidstaten in staat stellen regelingen in te voeren ter ondersteuning van nieuwe investeringen in productiefaciliteiten in welomschreven strategische nettonulsectoren, **onder meer via belastingvoordelen**. Het toegestane steunbedrag kan worden gemoduleerd met

Amendement

(41) **Alleen** wanneer particuliere investeringen alleen niet volstaan, kan voor de effectieve uitrol van nettonulproductieprojecten overheidssteun in de vorm van staatssteun nodig zijn. Dergelijke steun moet een stimulerend effect hebben en noodzakelijk, passend en evenredig zijn. De bestaande richtsnoeren inzake staatssteun, die onlangs grondig zijn herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de dubbele transitie, bieden ruime mogelijkheden om onder bepaalde voorwaarden investeringen te ondersteunen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De lidstaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergemakkelijken van de toegang tot financiering voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën. **De lidstaten moeten zich echter afvragen of staatssteun werkelijk noodzakelijk is en of de overheidssteun marktfalen aanpakt**. Het op 9 maart 2023 aangenomen tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun moet zorgen voor een gelijk speelveld binnen de interne markt, gericht op de sectoren waar een risico van verplaatsing naar een derde land is vastgesteld, dat ook evenredig is in termen van steunbedragen. Het zou de lidstaten in staat stellen regelingen in te voeren ter ondersteuning van nieuwe investeringen in productiefaciliteiten in welomschreven strategische nettonulsectoren, **die niet**

hogere steunintensiteiten en steunplafonds indien de investering plaatsvindt in steungebieden, om bij te dragen tot de doelstelling van convergentie tussen lidstaten en regio's. Er moeten passende voorwaarden gelden om de concrete risico's van verlegging van de investering buiten de EER te verifiëren en om na te gaan of er geen risico van verplaatsing binnen de EER bestaat. Om daartoe nationale middelen vrij te maken, kunnen de lidstaten een deel van de ETS-inkomsten gebruiken die de lidstaten in dat geval moeten toewijzen voor klimaatgerelateerde doeleinden.

binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. Het toegestane steunbedrag kan worden gemoduleerd met hogere steunintensiteiten en steunplafonds indien de investering plaatsvindt in steungebieden, om bij te dragen tot de doelstelling van convergentie tussen lidstaten en regio's. Er moeten passende voorwaarden gelden om de concrete risico's van verlegging van de investering buiten de EER te verifiëren en om na te gaan of er geen risico van verplaatsing binnen de EER bestaat. Om daartoe nationale middelen vrij te maken, kunnen de lidstaten een deel van de ETS-inkomsten gebruiken die de lidstaten in dat geval moeten toewijzen voor klimaatgerelateerde doeleinden.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU of 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.
Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties zorgen ervoor dat de aanbestedingsprocedure open, niet-discriminerend en transparant is, en

*eerlijke mededinging tussen alle in
aanmerking komende leveranciers
mogelijk maakt.*

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht is **gebaseerd op** de volgende **cumulatieve** criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:

Amendement

2. De bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht is **houdt rekening met** de volgende criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) een milieuduurzaamheid die verder gaat dan de in de toepasselijke **wetgeving** opgenomen minimumvereisten;

Amendement

a) een milieuduurzaamheid die **ten minste voldoet aan of** verder gaat dan de in de toepasselijke **nationale of Uniewetgeving** opgenomen minimumvereisten;

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) als er een innovatieve oplossing **moet worden** ontwikkeld, het effect en de kwaliteit van het uitvoeringsplan, met inbegrip van risicobeheersmaatregelen;

Amendement

b) als er een innovatieve oplossing **wordt** ontwikkeld, het effect en de kwaliteit van het uitvoeringsplan, met inbegrip van risicobeheersmaatregelen;

Amendement 16

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) *de bijdrage van de inschrijving aan de veerkracht, rekening houdend met het aandeel van de producten dat afkomstig is van één enkele bron, zoals bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁷², en waarvan meer dan 65 % van de toelevering voor die specifieke nettonultechnologie in de Unie afkomstig is uit het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn, ten opzichte van wanneer de aanbestedingsprocedure plaatsvindt.*

⁷² Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d) **Schrappen**

2 bis. *Voor de bijdrage van de inschrijving aan de veerkracht wordt rekening gehouden met de volgende criteria, die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn:*

de bijdrage van de inschrijving aan de veerkracht, met bijzondere aandacht voor de diversificatie van de overeenkomstige toeleveringsketens, de energiezekerheid

van de Unie en de voorzieningszekerheid. De toelevering wordt als onvoldoende veerkrachtig en gediversifieerd beschouwd wanneer op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn voor meer dan 65 % van de totale vraag in de Unie voor een specifieke nettonultechnologie, of voor de componenten die essentieel zijn voor de productie van die technologieën, wordt voorzien uit één enkele bron van buiten de EU, zoals bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad. De Commissie stelt een uitvoeringshandeling vast waarin de toepassing van deze criteria wordt gespecificeerd overeenkomstig artikel 22, lid 2.

⁷² Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen 15 % en 30 % van de gunningscriteria, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten a) en b), bedoelde criteria.

Amendement

3. Aanbestedende diensten en aanbestedende instanties kennen de bijdrage van de inschrijving wat betreft duurzaamheid en veerkracht een wegingsfactor toe van tussen 15 % en 30 % van de gunningscriteria, ***op evenwichtige wijze rekening houdend met zowel de duurzaamheids- als de veerkrachtcriteria***, onverminderd de toepassing van artikel 41, lid 3, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 67, lid 5, van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 82, lid 5, van Richtlijn 2014/25/EU voor het toekennen van een grotere wegingsfactor voor de in lid 2, punten a) en

b), bedoelde criteria.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De aanbestedende dienst of de aanbestedende instantie **is niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën** toe te passen, indien die toepassing die dienst of instantie **ertoe** zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan 10 % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om abnormaal lage inschrijvingen uit te sluiten overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 84 van Richtlijn 2014/25/EU, noch aan andere **gunningscriteria** in overeenstemming met de EU-wetgeving, met inbegrip van sociale aspecten overeenkomstig artikel 30, lid 3, en artikel 36, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 18, lid 2, en artikel 67, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 36, lid 2, en artikel 82, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU.

Amendement

4. **In afwijking van lid 3 kan de** aanbestedende dienst of de aanbestedende instantie **besluiten om de bijdrage van nettonultechnologieën** wat betreft duurzaamheid en veerkracht **niet** toe te passen, indien die toepassing die dienst of instantie **er duidelijk toe** zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan 10 %, **in vergelijking met een inschrijving zonder de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht,** kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om abnormaal lage inschrijvingen uit te sluiten overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 84 van Richtlijn 2014/25/EU, noch aan andere **gunnings- en uitsluitingscriteria** in overeenstemming met de EU-wetgeving, met inbegrip van **kwaliteits- en** sociale aspecten overeenkomstig artikel 30, lid 3, en artikel 36, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 18, lid 2, en artikel 67, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 36, lid 2, en artikel 82, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis. De lidstaten discrimineren niet of geven leveranciers of nettonulproducten uit een andere lidstaat geen andere behandeling op grond van de duurzaamheids- en veerkrachtcriteria.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. **Indien gewenst** verstrekt de Commissie **richtsnoeren** over de criteria voor beoordeling van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van beschikbare producten die in aanmerking komen voor de vormen van overheidsinterventie van de artikelen 19, 20 en 21.

1. **Uiterlijk op [PB: gelieve de datum in te voeren = twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie een uitvoeringshandeling vast waarin de criteria voor beoordeling van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van beschikbare producten die in aanmerking komen voor de vormen van overheidsinterventie van de artikelen 19, 20 en 21 worden gespecificeerd, in samenhang met relevante bepalingen in andere bestaande wetgeving, en waarin regels worden gegeven voor de toepassing van de afwijking in artikel 19, lid 4. In deze uitvoeringshandeling houdt de Commissie rekening met kleine en middelgrote ondernemingen en met de beginselen van openheid van de markt, transparantie en non-discriminatie bij de toepassing van deze bepalingen door aanbestedende diensten of aanbestedende instanties. Bij het vaststellen van criteria voor milieuduurzaamheid houdt de Commissie rekening met de volgende niet-uitputtende lijst: de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de oplossing; het**

gemak van reparatie, onderhoud, upgraden en opknappen, en de benodigde inspanningen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; de milieuvoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. In geval van strijdigheid tussen de verschillende gunnings- en duurzaamheidscriteria die op grond van ander Unierecht zijn vastgesteld, verstrekt de Commissie richtsnoeren over de wijze waarop deze bepalingen naast elkaar bestaan, of, in voorkomend geval, welke criteria voorrang krijgen. De Commissie actualiseert deze richtsnoeren om de zes maanden.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. De *Commissie* stelt een lijst *beschikbaar* met alle in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie, die is uitgesplitst naar

2. *Bij het specificeren van de toepassing van veerkrachtcriteria overeenkomstig artikel 19, lid 2 bis*, stelt de *Commissie* een lijst *op* met alle in de

het aandeel naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende derde landen op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn, en werkt deze informatie regelmatig bij.

bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie, die is uitgesplitst naar het aandeel van het aanbod in de Unie dat afkomstig is uit verschillende derde landen op basis van het laatste jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn, en werkt deze informatie regelmatig bij.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Voor de toepassing van artikel 19, lid 2 bis, kan de Commissie producten die worden geproduceerd in derde landen die een nettonulpartnerschapsovereenkomst hebben ondertekend, gelijkstellen met producten die binnen de Unie zijn geproduceerd, en in dat geval overwegen die producten niet in aanmerking te nemen voor de criteria.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. Binnen het platform voor nettonultechnologie in Europa worden de door de lidstaten ter uitvoering van de artikelen 19 en 21 getroffen maatregelen besproken en worden beste praktijken uitgewisseld, onder meer met betrekking tot ervaringen met het gebruik van criteria om bij openbare aanbestedingen de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht te beoordelen, of ervaring met regelingen om de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie te

3. Binnen het platform voor nettonultechnologie in Europa worden de door de lidstaten ter uitvoering van de artikelen 19 en 21 getroffen maatregelen besproken en worden beste praktijken ***en kennis*** uitgewisseld, onder meer met betrekking tot ervaringen met het gebruik van criteria om bij openbare aanbestedingen de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht te beoordelen, of ervaring met regelingen om de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie

stimuleren.

te stimuleren. *De Commissie publiceert richtsnoeren met beste praktijken voor doeltreffende aanbestedingsprocedures in de lidstaten.*

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)		
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)		
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023		
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	IMCO 8.5.2023		
Medeverantwoordelijke commissies – datum bekendmaking	15.6.2023		
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Tom Vandenkendelaere 27.4.2023		
Behandeling in de commissie	22.5.2023	28.6.2023	17.7.2023
Datum goedkeuring	19.9.2023		
Uitslag eindstemming	+: –: 0:	34 0 1	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Alessandra Basso, Brando Benifei, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Beata Mazurek, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak		
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Carlo Fidanza, Malte Gallée		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	João Albuquerque		

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

34	+
ECR	Carlo Fidanza, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard, Róża Thun und Hohenstein
S&D	Alex Agius Saliba, João Albuquerque, Laura Ballarín Cereza, Brando Benifei, Biljana Borzan, Leszek Miller, Christel Schaldemose
The Left	Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

1	0
ECR	Eugen Jurzyca

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding